

**RÅDET FOR
DEN EUROPÆISKE UNION**

**Luxembourg, den 16. juni 2003 (17.06)
(OR. en)**

**10446/4/03
REV 4**

LIMITE

**PESC 341
COSDP 357
COWEB 90
YU 45
BUDGET 6**

RESULTAT AF DRØFTELSENE

af: 16. juni 2003
fra: sekretariatet
til: delegationerne

Vedr.: Forberedelse af samlingen i Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 16. juni 2003
I) Udkast til Rådets konklusioner om det vestlige Balkan
II) Udkast til erklæring fra topmødet i Thessaloniki mellem EU og det vestlige Balkan

Efter drøftelserne i Rådet (almindelige anliggender og eksterne forbindelser) den 16. juni 2003 i Luxembourg følger vedlagt til delegationerne Rådets konklusioner af 16. juni om det vestlige Balkan og udkastet til erklæring fra topmødet i Thessaloniki mellem EU og det vestlige Balkan.

RÅDETS KONKLUSIONER**DET VESTLIGE BALKAN**

- Serbien og Montenegro

Rådet udtrykte stor tilfredshed med Serbien og Montenegros præsentation af deres handlingsplan for det indre marked og samhandel, men noterede sig, at der ganske vist er gjort store fremskridt, men at der stadig er nogle udestående problemer, der skal løses. Kommissionen vil arbejde energisk sammen med myndighederne i Serbien og Montenegro for at løse disse problemer med henblik på hurtigt at iværksætte en feasibility-undersøgelse vedrørende en stabiliserings- og associeringsaftale med Serbien og Montenegro.

Rådet udtrykte tilfredshed med anholdelsen af Veselin Slijvancanin, den sidste af de tiltalte i Vucovar-sagen. Denne positive udvikling er endnu et tegn på, at Serbien og Montenegro er besluttet på at forbedre samarbejdet med ICTY.

- Serbien og Montenegro/Kosovo

Rådet udtrykte tilfredshed med, at Beograd og Pristina kort efter topmødet i Thessaloniki agter at indlede en direkte dialog om praktiske spørgsmål af fælles interesse.

- Foranstaltninger over for enhver, som støtter personer, der er tiltalt ved ICTY

Rådet pålagde sine kompetente organer hurtigst muligt at undersøge, om det er muligt at udvide listen i bilaget til fælles holdning 2003/280/FUSP af 16. april 2003, der tager sigte på at forhindre enhver, som støtter personer, der er tiltalt ved ICTY, i indrejse i eller transit gennem EU.

- Forberedelse af topmødet i Thessaloniki mellem EU og det vestlige Balkan

Rådet noterede sig fremskridtene i forberedelserne til topmødet mellem EU og det vestlige Balkan den 21. juni i Thessaloniki, der er et vigtigt nyt skridt til yderligere udbygning af forholdet mellem EU og det vestlige Balkan. Rådet nåede for EU's vedkommende til politisk enighed om udkastet til den fælles erklæring, som skal vedtages på topmødet. Som svar på opfordringen fra Det Europæiske

Råd den 21. marts 2003 til at undersøge, hvordan EU's stabiliserings- og associeringspolitik over for regionen yderligere kan styrkes, bl.a. på grundlag af erfaringerne fra udvidelsesprocessen, vedtog Rådet desuden "Thessaloniki-dagsordenen for det vestlige Balkan: På vej mod europæisk integration" (jf. bilaget) og besluttede at sende den til Det Europæiske Råd i Thessaloniki. Den vil kunne udgøre indholdet af en fælles dagsorden, som skal godkendes på topmødet mellem EU og det vestlige Balkan.

- Årlig revision af stabiliserings- og associeringsprocessen

Rådet afsluttede sin årlige revision af stabiliserings- og associeringsprocessen for Sydøsteuropa, hvor det vurderer de fremskridt, landene i regionen har gjort i deres bestræbelser for europæisk integration, og fremsætter henstillinger for at komme videre. Det vedtog konklusionerne i bilaget og besluttede at sende dem til Det Europæiske Råd i Thessaloniki.

Rådet opfordrede landene i regionen til at tilslutte sig konklusionerne samt Kommissionens henstillinger i dens SAP-rapport, der er af relevans for gennemførelsen af de nødvendige reformer, som ud over at opfylde befolkningernes behov også vil muliggøre yderligere fremskridt i retning af EU.

Thessaloniki-dagsordenen for det vestlige Balkan:**På vej mod europæisk integration**

Det Europæiske Råd i København i december 2002 bekræftede det europæiske perspektiv for landene i det vestlige Balkan som potentielle kandidatlande og understregede, at det var fast besluttet på at støtte deres bestræbelser på at nærme sig EU. Det Europæiske Råd i marts 2003 gentog, at det vestlige Balkans fremtid ligger i EU, og tilkendegav, at EU fuldt ud ville støtte de bestræbelser, som blev udfoldet af landene i regionen med henblik på at konsolidere demokratiet og stabiliteten og fremme den økonomisk udvikling.

Landene i det vestlige Balkan, herunder støtte til deres forberedelser med henblik på fremtidig integration i de europæiske strukturer og - i sidste instans - medlemskab af Unionen, prioriteres højt af EU. Balkanlandene skal udgøre en integrerende del af et forenet Europa. Den igangværende udvikelse og undertegnelsen af Athen-traktaten i april 2003 bør inspirere og tilskynde landene i det vestlige Balkan til at indlede en lige så vellykket reformproces og intensivere deres bestræbelser med henblik herpå.

I de seneste fire år har EU's stabiliserings- og associeringspolitik på afgørende måde bidraget til de fremskridt, der er opnået i hele regionen i henseende til at fremme stabiliteten og bringe landene nærmere EU. Denne politik bør nu styrkes og udbygges med elementer fra udvidelsesprocessen, så den bedre kan anvendes til at imødegå de nye udfordringer, efterhånden som landene bevæger sig fra stabilisering og genopbygning og hen imod bæredygtig udvikling, associering og integration i de europæiske strukturer. EU's således udbyggede stabiliserings- og associeringspolitik, herunder stabiliserings- og associeringsaftalerne, skal udgøre den overordnede ramme for EU's strategi for landene i det vestlige Balkan i hele perioden frem til deres fremtidige tiltrædelse.

EU henviser til Kommissionens anden årsrapport om stabiliserings- og associeringsprocessen (SAP), der præcist afspejler såvel de fremskridt, der er gjort, som de udestående problemer tillige med de fremtidige udfordringer for de enkelte lande i det vestlige Balkan. Henstillingerne i rapporten, som Rådet fuldt ud tilslutter sig, bør tjene som rettesnor for landenes bestræbelser på at gennemføre yderligere reformer.

EU understreger, at det er op til de vestlige Balkanlande selv at sætte tempoet i deres fortsatte tilnærmelse til EU, og at tempoet vil afhænge af de resultater, som de enkelte lande opnår med hensyn til gennemførelse af reformer og dermed overholdelsen af de kriterier, der blev fastlagt af Det Europæiske Råd i København i juni 1993¹, samt konditionaliteten i forbindelse med stabiliserings- og associeringsprocessen. EU henviser i den forbindelse til indholdet af sluterklæringen fra Zagreb-topmødet i november 2000. Principperne om det enkelte lands "egne forudsætninger" og muligheden for at "indhente" andre lande vil finde anvendelse parallelt med den regionale strategi, som vil forblive et væsentligt element i EU's politik over for regionen.

1. Yderligere konsolidering af freden og fremme af stabilitet og demokratisk udvikling

I betragtning af de betydelige fremskridt, der er opnået i de seneste to år, men også disse fremskridts usikre og uensartede karakter vil EU fortsat samarbejde tæt med landene i det vestlige Balkan med henblik på yderligere at konsolidere freden og fremme stabilitet, demokrati, retsstatsprincippet samt respekt for menneskerettighederne og mindretalenes rettigheder. De internationale grænsers ukrænkelighed samt fredelig løsning af konflikter og regionalt samarbejde er principper af den allerstørste betydning. Terrorisme, vold og ekstremisme, uanset om der ligger etniske, politiske eller kriminelle motiver til grund herfor, bør fordømmes i utvetydige vendinger.

EU gentager sin støtte til fuldstændig gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolution 1244 vedrørende Kosovo og af "standarder før status"-politikken. På baggrund heraf vil befolkningen i et multietnisk og demokratisk Kosovo have sin plads i Europa. Dayton/Paris-aftalerne og Fredsimplesmenteringsrådets senere afgørelser udgør sammen med Ohrid- og Beograd-aftalerne de centrale elementer i EU's politik. Fuldstændig overholdelse heraf fra alle landes og parters side er af afgørende betydning.

¹ Stabile institutioner, der garanterer demokrati, retsstatsprincippet, menneskerettigheder og respekt for og beskyttelse af mindretal; en velfungerende markedsøkonomi; evne til at klare konkurrencepresset og markedskræfternes frie spil i EU samt evne til at påtage sig forpligtelserne ved medlemskab og herunder efterlevelse af målsætningen om politisk, økonomisk og monetær union.

Under henvisning til, at alle lande i det vestlige Balkan har tilsluttet sig Den Internationale Straffedomstol, opfordrer EU dem til fuldt ud og i praktisk handling at støtte domstolens arbejde samt dens stats integritet i overensstemmelse med EU's relevante afgørelser.

EU opfordrer indtrængende alle berørte lande og parter til at samarbejde fuldt ud med Den Internationale Krigsforbryderdomstol vedrørende det Tidligere Jugoslavien. EU minder om, at respekt for folkeretten udgør et væsentligt element i SAP, og gentager, at det er afgørende for en yderligere tilnærmelse til EU, at der samarbejdes fuldt ud med ICTY, især med hensyn til overførsel til Haag af alle tiltalte og fuld adgang til dokumenter og vidner.

EU støtter aktiviteter og initiativer i de vestlige Balkanlande, der bidrager til at fremme social samhørighed, etnisk og religiøs tolerance, kulturel mangfoldighed, flygtninges og internt fordrevne personers tilbagevenden og bekæmpelse af regressiv nationalisme. Sikring af civil kontrol med militæret er et afgørende element i den demokratiske reformproces. Lovgivningsmæssige og administrative reformer vedrørende våbenhandel, der er i overensstemmelse med EU-adfærdskodeksen, bør fremmes.

EU's politikker over for regionen bør bedre afspejle støtte til aktiviteter, der tager sigte på at forsvare kvinders rettigheder og forbedre deres situation. Det er af allerstørste betydning, at ngo'er, civilsamfundet og de lokale myndigheder inddrages i EU-støttede politikker og aktiviteter.

Indledningen af EU's politimission i Bosnien-Hercegovina i januar 2003 og iværksættelsen af Operation Concordia i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien er lige som EU's vilje til at lede en militæroperation i Bosnien-Hercegovina til afløsning for SFOR et håndgribeligt bevis på EU's engagement over for Vestbalkan.

Selv om EU er i gang med at uddybe sit engagement i Sydøsteuropa, er der brug for USA's fortsatte involvering. EU topprioriterer en tæt samordning med USA i Balkanspørgsmål. Balkan skal dog fortsat være på dagsordenen for EU's dialog med Rusland og med andre relevante lande i erkendelse af den betydning, som stabilitet i denne region spiller. Et fortsat samarbejde med FN, NATO, OSCE, Europarådet og andre internationale organisationer, der opererer i området, er af afgørende betydning.

2. Fremskridt med hensyn til de vestlige Balkanlandes tilnærmelse til EU som led i en udbygget stabiliserings- og associeringsproces

Den seneste tids fremskridt i de vestlige Balkanlande har muliggjort en yderligere tilnærmelse til EU gennem stabiliserings- og associeringsprocessen (SAP). Denne positive tendens illustreres af den fortsatte ratificering af stabiliserings- og associeringsaftalerne med Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Kroatien, indledningen af forhandlinger om en stabiliserings- og associeringsaftale med Albanien og fremskridtene i den forbindelse, Kommissionens iværksættelse af en feasibility-undersøgelse af en stabiliserings- og associeringsaftale med Bosnien-Hercegovina og vedtagelsen af forfatningschartret i Serbien og Montenegro og forelæggelsen af handlingsplanen for det indre marked og samhandel, i forbindelse med hvilken Kommissionen vil arbejde energisk sammen med myndighederne for at løse nogle udestående problemer med henblik på hurtigt at iværksætte en feasibility-undersøgelse også for dette land. Kroatiens ansøgning om medlemskab er for øjeblikket til behandling i Kommissionen.

EU's engagement og bistand skal modsvares af et ægte engagement fra regeringsside i de vestlige Balkanlande og af konkrete skridt til at gennemføre de nødvendige reformer, etablere en tilstrækkelig administrativ kapacitet og samarbejde indbyrdes. Opbygningen af fuldt funktionsdygtige stater, der er i stand til at opfylde deres befolknings behov, er fortsat en stor udfordring for hele regionen. Bekæmpelsen af organiseret kriminalitet og korrupsion er af afgørende betydning for at sikre retsstatsprincippet. EU forventer, at de vestlige Balkanlande forfølger disse mål i et hurtigere tempo, så hvert land hurtigt kan gå over til næste etape af forbindelserne med EU inden for rammerne af SAP.

Rådet udtrykker tilfredshed med Kommissionens meddelelse "Vestbalkan og europæisk integration" og vil arbejde videre med konklusionerne og henstillingerne heri.

Fremme af politisk dialog og samarbejde som led i den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik

Der vil på topmødet i Thessaloniki blive lanceret et multilateralt politisk forum på højt plan, EU-Vestbalkan-Forummet, mellem EU og SAP-landene i overensstemmelse med konklusionerne fra samlingen i Rådet (almindelige anliggender) den 13. maj 2002. Forummet vil som integrerende del af SAP udgøre rammen for regelmæssige møder mellem regionens stats- og regeringschefer og deres EU-kolleger. Der vil efter behov blive holdt årlige møder mellem udenrigsministrene og ministre med ansvar for retlige og indre anliggender. Andre ministre kan også mødes, når det er relevant. De tiltrædende lande og kandidatlandene vil blive fuldt inddraget. Rådet udtrykte tilfredshed med, at det kommende italienske EU-formandskab har til hensigt at tilrettelægge de første ministermøder inden årets udgang.

Forummet skal have til formål at give et klart signal om det privilegerede og inklusive forhold mellem EU og SAP-landene, at gøre SAP mere politisk synlig, at tilbyde et politisk støttegrundlag for gennemførelsen af SAP-målene, herunder regionalt samarbejde, at øge forståelsen for associeringsprocessen i et tilnærmelses- og tiltrædelsesperspektiv, at drøfte centrale spørgsmål af fælles interesse på sådanne områder som udenrigspolitik og retlige og indre anliggender, at tilbyde en ægte europæisk ramme for behandling af spørgsmål af regional og international betydning samt at informere SAP-landene og inddrage dem i hovedudviklingen i EU.

Der vil kunne afholdes årlige trojkamøder mellem EU's og Vestbalkanlandenes politiske direktører i tilknytning til FN's Generalforsamling for at drøfte internationale spørgsmål og især de spørgsmål, der er på dagsordenen for FN's Generalforsamling.

EU vil, når det er relevant, opfordre SAP-landene til at tilslutte sig EU's demarcher, erklæringer og fælles holdninger i FUSP-spørgsmål. Det kan også overvejes at lade SAP-landene deltage i de koordinations- og briefingmøder, EU afholder for kandidatlandene og associerede lande i hovedstæder og internationale organisationers hovedkvarterer, når det er relevant.

Der foregår allerede en bilateral politisk dialog på ministerplan mellem EU på den ene side og Albanien, Kroatien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien på den anden side på grundlag af eksisterende ordninger. Den vil blive udvidet til Serbien og Montenegro og Bosnien-Hercegovina forud for indgåelsen af de respektive stabiliserings- og associeringsaftaler. EU og de to stater vil med henblik herpå vedtage fælles erklæringer.

SAP-landene vil af Den Udenrigs- og Sikkerhedspolitiske Komité på trojkaniveau kunne blive indbudt til, samlet eller enkeltvis, at deltage i uformelle møder med det formål at udveksle synspunkter vedrørende sikkerheds- og krisestyrings spørgsmål i det vestlige Balkan, når det er relevant.

Parlamentarisk samarbejde

Der vil kunne oprettes fælles parlamentariske stabiliserings- og associeringsudvalg med alle SAP-landene, selv før de respektive stabiliserings- og associeringsaftaler indgås eller træder i kraft. Der vil kunne aftales passende arrangementer med SAP-landene med henblik herpå. Europaudvalgene i SAP-landenes parlamenter vil blive tilskyndet til at etablere kontakter med medlemsstaternes parlamenter.

Europæiske partnerskaber

Der vil blive udarbejdet europæiske partnerskaber med de enkelte SAP-lande, der bygger på tiltrædelsespartnerskaberne med kandidatlandene, og de vil blive tilpasset SAP-landenes særlige forhold. Disse partnerskaber, der ajourføres efter behov, skal omfatte en prioritering af indsatsen til støtte for bestræbelserne på tilnærmelse til EU. Partnerskaberne bliver en slags tjekliste, som skal bruges til at måle fremskridtene og målrette Fællesskabets og medlemsstaternes finansielle bistand. De skal afspejle, hvilket udviklingsstrin hvert land befinder sig på; de vil blive skræddersyet til hvert lands specifikke behov og udarbejdet efter kontakter med de pågældende lande.

Det forventes, at landene i regionen udarbejder nationale planer til gennemførelse af partnerskaberne. De fremskridt, der gøres med hensyn til gennemførelsen, vil blive fulgt via SAP-strukturerne og beskrevet i Kommissionens årsrapporter.

Kommissionen opfordres til at forelægge Rådet det første sæt partnerskaber til godkendelse sammen med de næste SAP-årsrapporter efter samme procedure som for tiltrædelsespartnerskaberne.

Øget støtte til institutionsopbygning

Instrumentet *parvist samarbejde* udvides til at omfatte samtlige SAP-lande under hensyn til deres specifikke forhold. Parvist samarbejde vil blive finansieret under Cards-programmet.

SAP-landene berettiges til teknisk bistand via TAIEX¹, herunder overvågning af foreneligheden mellem SAP-landenes nationale lovgivninger og gældende EU-ret. Den tekniske bistand ydes i form af aktiviteter, der er tilpasset deres specifikke behov og omfanget af tilnærmelsen til EU.

De eksisterende mekanismer til *overvågning* af SAP-landenes opfyldelse af deres forpligtelser styrkes og strømlines.

Som led i bestræbelserne på at støtte gennemførelsen af de nødvendige reformer inden for den offentlige administration opfordres Kommissionen til at undersøge, hvordan studerende fra SAP-landene kan få lejlighed til at udvikle den juridiske tænkning og forståelsen for de principper, der danner grundlag for de vestlige demokratiske systemer og EU. Det kan overvejes at oprette en regional *højere læreanstalt for reform af den offentlige administration* og at indføre en stipendieordning.

Der bør lægges særlig vægt på at stille ekspertise fra de nye medlemsstater til rådighed i betragtning af deres egen vellykkede overgangsproces og forberedelse på EU-medlemskab.

Åbning af fællesskabsprogrammer

Fællesskabsprogrammerne åbnes for SAP-landene på samme måde som for kandidatlandene. Fællesskabet og hvert enkelt SAP-land undertegner en rammeaftale om principiel adgang til sådanne programmer, og Kommissionen gennemfører aftalen gradvis ved at træffe beslutning om, hvilke særprogrammer der skal åbnes i hvert tilfælde, og aftale de nærmere regler med det respektive land (ved indgåelse af et aftalememorandum).

Som prioriterede områder for åbningen af fællesskabsprogrammer kan bl.a. nævnes uddannelse og erhvervsuddannelse, kultur, forskning, energi, miljø, civilsamfund, støtte til SMV'er og samordnet bekæmpelse af svig.

¹ Informationskontoret for Teknisk Bistand.

SAP-landene vil kunne få mulighed for at deltage i Fællesskabets agenturer på samme måde som kandidatlandene.

Kommissionen opfordres til at forelægge specifikke forslag i den henseende, herunder udkast til rammeaftaler om åbning af fællesskabsprogrammer under hensyn til hvert enkelt lands behov og muligheder, herunder finansielle begrænsninger (Cards-bidrag og national finansiering), og den nødvendige administrative kapacitet.

Øget finansiell støtte fra Fællesskabet

De vestlige Balkanlandes bestræbelser på at opfylde kravene til tilnærmelsen til EU vil fortsat blive modsvaret af en betydelig finansiell støtte fra EU. Med forbehold af budgetprocedurerne udtrykker Rådet tilfredshed med Kommissionens forslag om at forhøje Cards-budgettet med over 200 mio. EUR i perioden 2004-2006 som et klart udtryk for denne hensigt og et godt grundlag for drøftelserne under de kommende budgetprocedurer; det opfordrer budgetmyndigheden til at lade dette komme til udtryk i sine drøftelser. Under hensyntagen til den samlede ligevægt i EU's prioriteter bør muligheden for yderligere støtte, især ved at mobilisere Den Europæiske Investeringsbank, også undersøges.

Efterhånden som de vestlige Balkanlande bevæger sig nærmere EU, vil Fællesskabets bistand skulle tilpasses i overensstemmelse hermed. Inden for rammerne af drøftelserne om de fremtidige finansielle overslag og med forbehold af resultatet heraf opfordrer Rådet Kommissionen til at overveje eventuel støtte til regionen på baggrund af erfaringerne fra den nuværende udvidelsesproces og med henblik på bæredygtig udvikling.

I tilfælde af særlige behov er EU rede til - i samordning med de internationale finansielle institutioner (IFT'erne) - at undersøge muligheden for undtagelsesvis at yde yderligere *makrofinansiel bistand* i overensstemmelse med fast praksis.

3. Bekæmpelse af organiseret kriminalitet samt samarbejde på andre RIA-områder

Organiseret kriminalitet

Organiseret kriminalitet og korruption er en reel hindring for demokratisk stabilitet, sunde og ansvarlige institutioner, retsstatsprincippet og økonomisk udvikling på Vestbalkan og anses af EU for at være et meget stort problem. Bekæmpelse af organiseret kriminalitet og korruption må derfor have topprioritet for regeringerne i regionen. Der bør især fokuseres på at bekæmpe alle former for ulovlig handel, især menneske-, narkotika- og våbenhandel, samt smugling af varer.

Selv om SAP-landene har gjort visse fremskridt, vil fortsatte bestræbelser på alle planer være af afgørende betydning for at gøre yderligere fremskridt i bekæmpelsen af organiseret kriminalitet. Deres tilsagn må fastholdes ved en effektiv gennemførelse af alle de instrumenter, der er nødvendige i denne bekæmpelse, herunder bedre administrativ og retlig kapacitet. Det er ligeledes væsentligt med fortsat politisk støtte i hvert land.

I forbindelse med opfølgningen af konferencen i London om organiseret kriminalitet udtrykker EU tilfredshed med, at hvert enkelt af de vestlige Balkanlande har forelagt en oversigt over deres resultater. Denne oversigt sender et stærkt signal om, at regionen er fast besluttet på at tage ansvaret for bekæmpelsen af organiseret kriminalitet og gøre fremskridt på de prioriterede områder. For at holde gang i bekæmpelsen opfordrer EU indtrængende landene i regionen til at fastlægge og gennemføre yderligere specifikke aktionsorienterede foranstaltninger, der skal træffes i den nærmeste fremtid. EU er gennem sine kompetente organer rede til at bistå regionen med at fastlægge disse foranstaltninger.

Rådet har med tilfredshed noteret sig, at det kommende italienske formandskab agter at afholde et møde mellem ministrene med ansvar for retlige og indre anliggender inden årets udgang.

EU forventer, at regionens lande i Thessaloniki forpligter sig til inden for en bestemt tidshorisont at vedtage al nødvendig lovgivning for at kunne forhandle aftaler med Europol. Europol kan på grundlag af sådanne aftaler bistå med gennemførelsen af de handlingsplaner, der blev vedtaget på konferencen i London.

For så vidt angår *menneskehandel* opfordrer EU indtrængende landene i regionen til både internt og regionalt at handle i overensstemmelse med EU's principper og forslagene i Bruxelles-erklæringen fra september 2002. EU topprioriterer hjælp til ofre, uddannelsesprogrammer for de kompetente organer, efterretning og udveksling af oplysninger, bevidstgørelse af offentligheden samt strategiudvikling. Det er af afgørende betydning, at alle internationale aktører samordner deres indsats.

Samarbejde på andre RIA-områder

For effektivt at takle *ulovlige migrationsstrømme*, der oprindeligt kommer fra eller går gennem Vestbalkan, tilskynder EU til samarbejde mellem de relevante myndigheder i de vestlige Balkanlande på den ene side og EU-medlemsstaternes *immigrationsforbindelsesofficerer* på den anden side inden for rammerne af etableringen af nettet af immigrationsforbindelsesofficerer, der har til opgave at effektivisere bekæmpelsen af ulovlig migration og organiseret kriminalitet. EU støtter også indgåelsen og gennemførelsen af *tilbagetagelsesaftaler* mellem SAP-landene indbyrdes og mellem SAP-landene og tredjelande. Kommissionen kan med fordel rådgive SAP-landene på dette område. EU skal også fremme sin politik med indgåelse af tilbagetagelsesaftaler med alle landene i regionen. De vestlige Balkanlande opfordres til at træffe alle nødvendige foranstaltninger til at lette indgåelsen og sikre gennemførelsen af sådanne aftaler.

EU er klar over, at befolkningerne og regeringerne på Vestbalkan tillægger udsigten til liberalisering af visumordningen stor betydning. Der kan imidlertid kun gøres fremskridt, hvis disse lande gennemfører gennemgribende reformer på sådanne områder som styrkelse af retsstatsprincippet, bekæmpelse af organiseret kriminalitet, korrupsion og ulovlig indvandring og styrker deres administrative kapacitet med hensyn til grænsekontrol og dokumentsikkerhed. Rådet noterer sig med tilfredshed, at Kommissionen inden for rammerne af SAP vil afholde drøftelser med hvert af de vestlige Balkanlande om kravene til, hvordan man kan komme konkret videre med disse sager.

EU udtrykker tilfredshed med de dokumenter om en fælles platform og vejen frem, der blev vedtaget på konferencen i maj 2003 i Ohrid om grænsesikkerhed og -forvaltning. Det opfordrer de pågældende lande til at træffe alle de konkrete og specifikke foranstaltninger, der er nødvendige for at nå de mål, der er opstillet i disse dokumenter.

De politikker og instrumenter, der anvendes over for de vestlige Balkanlande, bør til fulde inkorporere EU's bredere RIA-mål. EU bør også tilskynde de tiltrædende lande og kandidatlandene til at lade deres erfaringer komme deres SAP-naboer til gode.

Der skal tilskyndes til yderligere brug af instrumentet parvist samarbejde på RIA-området.

Bistandsprogrammerne inden for retlige og indre anliggender bør styrkes

4. Fremme af den økonomiske udvikling

Økonomisk velstand er af afgørende betydning for langsigtet stabilitet i regionen. Alle de vestlige Balkanlande har ganske vist gjort betydelige fremskridt hen imod makroøkonomisk stabilisering, men opbygningen af en moderne markedsøkonomi er en langsom proces, der kræver en vedvarende indsats med et bredt spektrum af strukturreformer. Overgangen fra planøkonomi til en velfungerende markedsøkonomi kræver yderligere reformbestrebelse på mange områder, idet der også skal tages hensyn til målet om bæredygtig udvikling.

EU opfordrer indtrængende landene i regionen til i tæt samarbejde med de relevante IFI'er at fastholde og udbygge de tilkæmpede resultater med hensyn til makroøkonomisk stabilitet, der er en forudsætning for varig økonomisk vækst, ved at føre en forsigtig finans- samt penge- og valutapolitik, samt til at sætte yderligere gang i strukturreformerne på især det skattepolitiske og administrative område ved navnlig at fremme principperne om gennemsigtighed og ansvarlighed og ved at støtte en sund forvaltning i den offentlige sektor, og ligeledes til at overvåge finanssektoren nøje og fremme privatiseringsprocessen og fremme god forvaltningspraksis samt at skabe et erhvervsklima, der tilskynder til privat økonomisk aktivitet og udenlandske investeringer. EU vil fortsætte med at yde bistand på dette område i samordning med IFI'erne.

EU noterer sig det vigtige arbejde, som Infrastrukturstyringsgruppen for Sydøsteuropa har udført. Kommissionen har formandskabet for denne gruppe, der inddrager IFI'erne og stabilitetspagten i arbejdet med at indkredse de store prioriterede infrastrukturprojekter inden for transport, energi og telekommunikation i Sydøsteuropa. Der bør på topmødet i Thessaloniki udtrykkes støtte til det igangværende arbejde som led i den regionale undersøgelse af infrastrukturene på Balkan (REBIS). Udarbejdelsen af en integreret regional transportstrategi, der er i overensstemmelse med de transeuropæiske net og tager hensyn til de paneuropæiske korridorer (især korridor V, VII, VIII og X), er en topprioritet. Rådet opfordrer Kommissionen til at tage kontakt til IFI'erne og EIB for at kunne forelægge en rapport inden udgangen af december 2003 med en plan over de offentlige investeringer, som der er brug for til at finansiere det prioriterede net, der skal etablere en bedre forbindelse mellem Vestbalkan og EU. Rådet opfordrer Kommissionen til at tage hensyn til de vestlige Balkanlande i sit kommende forslag om revision af det udvidede EU's retningslinjer for det transeuropæiske transportnet. EU bemærker endvidere, at et af de prioriterede områder, der er opnået enighed om i forbindelse med revisionen af retningslinjerne for det transeuropæiske energinet, er etableringen af en effektiv elforbindelse mellem Sydøsteuropa og EU.

Miljøbeskyttelse er et vigtigt element i en bæredygtig udvikling. EU tilskynder de vestlige Balkanlande til at indføre miljøpolitikker og -strategier, der tager sigte på overensstemmelse med EU's miljølovgivning. Der bør tages miljøhensyn overalt i energisektoren, især inden for Kyoto-protokollens anvendelsesområde.

EU støtter Kommissionens forslag om en regelmæssig økonomisk dialog med hvert SAP-land.

I betragtning af den betydning, som handel har for økonomisk udvikling og integration, vil EU overveje yderligere foranstaltninger til liberalisering af sin handel med Vestbalkan. Rådet opfordrer Kommissionen til

- at yde SAP-landene *teknisk bistand* og iværksætte eventuelle andre foranstaltninger for at forbedre deres evne til at drage fuld fordel af de autonome handelsforanstaltninger
- at forberede udvidelsen af den paneuropæiske *diagonale kumulation* af oprindelse til landene i regionen på en måde, der er i overensstemmelse med alle de relevante fællesskabspolitikker og står i forhold til landenes administrative kapacitet
- at overveje at træffe passende foranstaltninger for at give SAP-landene mulighed for at *del-tage i udbud*, der tilrettelægges som led i førtiltrædelsesprogrammerne (Phare, ISPA og SAPARD) og Fællesskabets andre bistandsprogrammer Tacis og Meda
- at undersøge muligheden for *yderligere foranstaltninger til handelsliberalisering* på de områder, der hidtil har være fritaget.

I betragtning af, at en energihandelsaftale vil bidrage betydeligt til at tiltrække investeringer til denne strategiske sektor, noterer Rådet sig med tilfredshed, at Kommissionen har taget initiativ til at foreslå, at det indre energimarked udvides til regionen som helhed på et juridisk bindende grundlag.

Små og mellemstore virksomheder er en vigtig kilde til job, innovation og velstand og er afgørende for konkurrenceprægede markedsøkonomiers funktion. Det er derfor vigtigt at forbedre erhvervsklimaet for små og mellemstore virksomheder. De vestlige Balkanlande bør på topmødet i Thessaloniki opfordres til at forpligte sig til at overholde de principper, der er stadfæstet i *det europæiske charter om små virksomheder*, så de kan udveksle god praksis med andre europæiske lande.

Det vil endvidere fremme den økonomiske udvikling i regionen, hvis det *regionale samarbejde* øges på sådanne områder som liberalisering af handelen og fri bevægelighed for personer, energi, infrastrukturudvikling, vandforvaltning og grænseoverskridende samarbejde.

5. Forsoning med henblik på fremtiden og øget regionalt samarbejde

Flygtninges og internt fordrevnes tilbagevenden

EU tilskynder til, at endnu flere flygtninge og internt fordrevne vender tilbage, og støtter til fulde de relevante regionale aktiviteter, især MARRI (regionalt initiativ vedrørende migration, asyl og flygtninge). *Rådet* opfordrer indtrængende landene i regionen til at vedtage og håndhæve lovgivning til bekæmpelse af forskelsbehandling for at sikre mindretals retfærdige og forholdsmæssige repræsentation på arbejdsmarkedet, især i offentlige institutioner, samt til at sørge for passende sikkerhedsforhold, ikke-diskriminerende uddannelse og alle andre grundlæggende sociale tjenesteydelser og til at fjerne de resterende hindringer for tilbagevenden, der for størstedelens vedkommende vedrører genoptagelse af ejendom, genopbygning af ødelagt ejendom og løsning af spørgsmålet om mistede forpagtnings- og beboelsesrettigheder. Myndighederne i regionens lande opfordres i den forbindelse til at udarbejde, vedtage og gennemføre tilfredsstillende nationale regler på ejendomsområdet, helst inden udgangen af 2003. Der bør lægges vægt på at overvåge de initiativer, som landene i regionen tager med hensyn til tilbagevenden og reintegration.

Fremme af forsoning gennem uddannelse, social udvikling og kultur

EU topprioriterer fremtidsorienterede forsoningsinitiativer og -aktiviteter, der skal overvinde fortidens arv, da denne udgør en hindring for normalisering og demokratisk udvikling. Uddannelse, social udvikling og kultur spiller i den forbindelse en afgørende rolle for en ændring af mentaliteten, større tolerance, etnisk og religiøs sameksistens og formning af moderne demokratiske samfund.

Som led heri og sideløbende med andre relevante aktiviteter på disse områder opfordrer EU de vestlige Balkanlande til at tage konkrete skridt til at løse spørgsmålet om *istandsættelse af beskadigede kulturelle og religiøse monumenter*. De relevante tilsagn fra landenes side kan være en del af bredere bilaterale aftaler om kulturelle spørgsmål. EU opfordrer også landene i regionen til at tage konkrete initiativer til at revidere *historiebøgerne*. Det kan overvejes at indkalde et ekspertmøde, der skal drøfte dette spørgsmål, forsøgsvis inden udgangen af 2003.

Hvad angår ovennævnte spørgsmål bør der sikres et tæt og effektivt samarbejde og samspil med de relevante regionale og internationale organer og initiativer som f.eks. UNESCO, Europarådet, stabilitetspagten, den sydøsteuropæiske samarbejdsproces (SEEC) og ngo'er med det formål at undgå overlappning og få mest muligt ud af de ressourcer, der er til rådighed.

Øget regionalt samarbejde

EU opfordrer de vestlige Balkanlande til at fortsætte med at udvikle det regionale samarbejde, der er et væsentligt element i SAP. Man bør på topmødet i Thessaloniki på ny støtte regionalt samarbejde, og de vestlige Balkanlande opfordres i den forbindelse til at forpligte sig til at fremme en række specifikke mål eller initiativer:

- *Yderligere udvikling af regional frihandel*: de vestlige Balkanlande forpligter sig sammen med Bulgarien og Rumænien til at fuldende nettet af bilaterale frihandelsaftaler på grundlag af aftalememorandummet fra 2001 inden årets udgang gennem de nødvendige ratificeringer. De kan også forpligte sig til at harmonisere bestemmelserne i deres frihandelsaftaler, så de inden for en bestemt frist kan etablere et frihandelsområde under fuld overholdelse af WTO-reglerne. Stabilitetspagten bør fortsat være rammen om fremme og overvågning af denne aktivitet i tæt samordning med Kommissionen.
- *Visumfri bevægelighed på Vestbalkan*: de vestlige Balkanlande kan forpligte sig til at undersøge muligheden for gennem bilaterale aftaler at afskaffe visumplikten i trafikken mellem deres lande og samtidig sikre, at sådanne foranstaltninger er i overensstemmelse med EU-kravene. Dette kan foregå i stabilitetspagtsregi.

- Aflevering af håndvåben: EU vil fortsætte med at tilskynde til en regional strategi for arbejdet med at få håndvåben afleveret, herunder arbejdet i SEESAC (det sydøsteuropæiske clearinghus for kontrol med håndvåben og lette våben), der drives i stabilitetspagtsregi i samarbejde med UNDP.

- Regionale elektricitets- og gasmarkeder: man bør på topmødet i Thessaloniki udtrykke støtte til den proces, der blev indledt i november 2002 med undertegnelsen i Athen af aftalememorandummet om et regionalt elektricitetsmarked i Sydøsteuropa og dets integration i EU's indre marked for elektricitet ("Athen-processen"). Man bør også udtrykke støtte til indledningen af en lignende proces med hensyn til gas på grundlag af forslag fra Kommissionen, der skal forelægges endnu i 2003. Stabilitetspagten kan fortsat spille en central rolle på dette område. EU tilskynder landene i regionen til at vedtage en juridisk bindende aftale om det sydøsteuropæiske energimarked inden årets udgang på grundlag af aftalememorandummet. Denne aftale bør også omhandle investeringsfremme ved indførelse af en samordningsmekanisme for finansiering i energisektoren med deltagelse af landene i regionen, Kommissionen, IFI'erne og stabilitetspagten.

- Vandforvaltning: i lyset af betydningen af de grænseoverskridende vandforvaltningsspørgsmål i regionen og de positive erfaringer fra Donau-samarbejdsprocessen og Sava-flodbækken-samarbejdet og i overensstemmelse med konklusionerne fra det uformelle møde i maj 2003 mellem EU's og Sydøsteuropas miljøministre og den erklæring, der blev vedtaget på konferencen om bæredygtig udvikling og varig fred, fælles vand, fælles fremtid og fælles viden i maj 2003, bør man på topmødet i Thessaloniki anbefale, at der udarbejdes integrerede planer for forvaltning af vandressourcerne med henblik på grænseoverskridende vandorganer i regionen og efterfølgende nationale planer inden for rammerne af EU's vandinitiativ - Middelhavskomponenten.

- Grænseoverskridende samarbejde: EU støtter udviklingen af et grænseoverskridende samarbejde mellem SAP-landene indbyrdes og mellem disse lande og EU-medlemsstaterne, de tiltrædende lande og kandidatlandene. Det bør undersøges, hvordan disse aktiviteter kan sikres tilstrækkelig finansiel støtte. EU understreger, at regionen har interesse i vedvarende bestræbelser på at samordne de forskellige grænseoverskridende EU-initiativer.
- EU støtter også projekter af regional betydning og regionale initiativer inden for *videnskab og teknologi, informations- og kommunikationsteknologi og statistikker*. EU opfordrer til, at forskningsministrene på deres forestående konference i Thessaloniki vedtager EU-Balkan-handlingsplanen for videnskab og teknologi, og til, at denne plan gennemføres, da den vil bidrage betydeligt til at styrke forsknings-, teknologi- og udviklingskapaciteten i hvert enkelt land og i regionen som helhed.
- Europaudvalgene i regionens parlament bør tilskyndes til at udvikle deres kontakter på regionalt plan, f.eks. ved at etablere en Balkankonference af Europaudvalg. Konferencen kan ansøge om særstatus i COSAC¹.

EU bekræfter på ny sin støtte til stabilitetspagten for Sydøsteuropa, der supplerer SAP, og til gennemførelsen af de vedtagne centrale mål. Det noterer sig den særlige koordinators komplementaritetrapport og konklusionerne fra Det Regionale Sydøsteuropapanel i maj 2003 i Cavtat. På det grundlag bør man på topmødet i Thessaloniki tilskynde til, at der i forbindelse med stabilitetspagten især fokuseres på følgende specifikke opgaver: yderligere udvikling af det regionale frihandelsnet, gennemførelse af aftalememorandummet om det regionale energimarked og en eventuel udvidelse heraf til at omfatte gas, fri bevægelighed og grænseoverskridende samarbejde, også på lokalt plan, samt organiseret kriminalitet og korruption, idet man bør holde sig for øje, at alle disse aspekter har betydning for forbedringen af investeringsvilkårene og den økonomiske vækst i regionen.

¹ Konference for Organer med Ansvar for EU-anliggender.

Man bør på topmødet også gentage sin støtte til den sydøsteuropæiske samarbejdsproces (SEECP), der efterhånden er ved at blive regionens stemme, og andre regionale samarbejdsinitiativer som f.eks. Det Adriatisk-Joniske Initiativ og Det Centraleuropæiske Initiativ. Man bør tilskynde til yderligere samarbejde mellem stabilitetspagten og SEECP og med Kommissionen inden for rammerne af det uformelle rådgivende udvalg (ICC). Det vil kunne gøre det lettere at øge samarbejdet med SEECP, hvis der oprettes et lille SEECP-forbindelseskantor i stabilitetspagtens kontorer i Thessaloniki.

Stabilitetspagten og andre regionale samarbejdsinitiativer tilskyndes til i tæt samordning med Kommissionen at forelægge konkrete forslag til, hvordan de yderligere kan fremme ovennævnte mål med henblik på fuld udvikling af stabilitets- og associeringsprocessens regionale samarbejds-element.

Rådets årlige revision af stabiliserings- og associeringsprocessen for Sydøsteuropa 2003

Udkast til Rådets konklusioner

I overensstemmelse med konklusionerne af 9. april 2001 har Rådet foretaget sin årlige revision af stabiliserings- og associeringsprocessen for Sydøsteuropa (SAP), der omfatter Albanien, Bosnien-Hercegovina, Serbien og Montenegro, Kroatien og Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien. Det har med tilfredshed noteret sig Europa-Kommissionens anden årsberetning om SAP og har tilsluttet sig vurderingerne heri og fuldt ud godkendt dens henstillinger.

Rådet understregede betydningen af Kommissionens årsberetning om SAP, der skal hjælpe de pågældende lande til at indføre europæiske værdier og standarder. Rådet bekræftede, at alle SAP-landenes fremtid ligger i EU, men understregede betydningen af fuld opfyldelse af Københavnskriterierne fra 1993, SAP-konditionaliteten fra 1997 og 1999 og indholdet af sluterklæringen fra Zagrebtopmødet i november 2000, og det opfordrede landene i regionen til at intensivere deres bestræbelser på at gennemføre de nødvendige reformer.

Det topmøde i Thessaloniki mellem EU's stats- og regeringschefer og de lande, der er omfattet af stabiliserings- og associeringsprocessen, der finder sted den 21. juni 2003, vil være et nyt og vigtigt skridt til yderligere udbygning af forholdet mellem EU og landene i det vestlige Balkan. Eftersom revisionen først blev afsluttet lige inden dette vigtige møde, foretog Rådet en vurdering af den generelle situation i det vestlige Balkan og i hvert af SAP-landene og koncentrerede sig herefter om måder og midler til at hjælpe landene til gensidig fordel i deres reformbestræbelser og yderligere at styrke Unionens stabiliserings- og associeringspolitik over for regionen i overensstemmelse med konklusionerne fra Det Europæiske Råds møde i Bruxelles i marts 2003. De relevante afgørelser indgår i den Thessaloniki-dagsorden for det vestlige Balkan, som Rådet vedtog i et særskilt dokument.

GENEREL VURDERING AF SITUATIONEN OG SAP-INSTRUMENTERNE

Rådet noterede sig med tilfredshed, at alle SAP-landene gør fremskridt med de politiske, økonomiske og administrative reformer. Der er gjort store fremskridt for så vidt angår genopbygning og stabilisering af regionen. Den politiske stabilitet er blevet øget, og demokratiet fungerer bedre. Den civile kontrol med militæret er blevet styrket. Det regionale samarbejde er også blevet bedre. Den makroøkonomiske stabilitet er blevet opretholdt, og inflationen er reduceret.

Rådet var imidlertid enig i Kommissionens vurdering af, at reformprocessen er stødt på problemer, har gjort langsomme fremskridt og kun er gennemført i begrænset omfang i mange sektorer, hvilket fortsat hindrer yderligere bevægelse hen imod det endelige mål, EU-medlemskab. Den økonomiske situation i mange af landene er stadig svag og udsat, og der skal gøres mere for at sikre en bæredygtig økonomisk udvikling. I mange tilfælde har den politiske vilje til at foretage de nødvendige reformer ikke altid levet op til forventningerne. Rådet understregede betydningen af at øge lokalt ejerskab i reformprocessen. Der er behov for yderligere fremskridt på retsstatsområdet. Rådet opfordrer alle SAP-landene til at sætte kraftigere ind over for korrupsion og organiseret kriminalitet, der stadig påvirker det sociale, politiske og økonomiske liv i regionen alvorligt. Samarbejdet med ICTY er ganske vist blevet forbedret, men er stadig utilstrækkeligt. Rådet minder om, at alle landene skal samarbejde fuldt ud med ICTY for at kunne komme nærmere et medlemskab af EU. Trods visse fremskridt mangler der stadig at blive gjort meget i forbindelse med flygtninges og IDP'ers tilbagevenden samt beskyttelsen af mindretal. Der skal også gøres bestræbelser på at gennemføre en retlig ramme med sigte på at udvikle civilsamfundet og sikre mediernes uafhængighed.

EU er fortsat stærkt engageret i at støtte landene i deres bestræbelser på at overvinde disse problemer i forbindelse med SAP.

Rådet henviste til sine konklusioner af 13. maj 2002, som understregede, at der bør foretages en evaluering af effektiviteten af og sammenhængen mellem de forskellige SAP-instrumenter (mekanismer til forberedelse af stabiliserings- og associeringsaftaler, niveauet for gennemførelse af SAA, autonome handelsforanstaltninger, Cards) for at nå målene for SAP, og det noterede sig den indledende vurdering, som Kommissionen har foretaget. Det ser frem til en mere detaljeret og udførlig vurdering, så snart der foreligger tilstrækkelige data til, at der kan foretages en indgående analyse. Denne analyse skal være en del af næste SAP-revision i marts 2004.

Rådet understregede navnlig Cards-programmets betydning for den individuelle bistand til modtagerlandene samt til regionen som helhed i deres reformbestræbelser. Rådet bekræftede betydningen af, at de årlige Cards-programmer, EU-bistanden og de aktioner, som SAP-landene har iværksat, tager hensyn til henstillingerne i Kommissionens årsberetning om SAP. I overensstemmelse med Cards-forordningen ser Rådet frem til i juni 2004 at modtage Kommissionens evalueringsrapport om denne forordning sammen med forslag vedrørende forordningens fremtid.

Trods en begrænset stigning i eksporten fra det vestlige Balkan til EU på baggrund af de præferencer, som EU har givet regionen gennem de autonome handelsforanstaltninger, noterede Rådet sig, at SAP-landene endnu ikke har høstet fuldt udbytte af disse handelspræferencer. I den forbindelse skal der snarest træffes foranstaltninger med henblik på at forbedre situationen, navnlig således at toldmyndighederne fungerer effektivt, sundheds- og plantesundhedskrav overholdes, og en konkurrencedygtig eksportkapacitet fremmes.

EU's politimissions tilstedeværelse i Bosnien-Hercegovina pr. 1.1.2003, iværksættelsen af den EU-ledede militæroperation Concordia i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien den 31. marts 2003 samt viljen til at lede en militæroperation, der afløser SFOR i Bosnien-Hercegovina, er andre eksempler på EU's engagement i regionen.

INDIVIDUEL VURDERING AF SAP-LANDENE

Rådet så med tilfredshed på de landevurderinger, der er tilknyttet Kommissionens rapport. Det gav udtryk for tilfredshed med de fremskridt, der var gjort med hensyn til gennemførelsen af de henstillinger, der indgik i sidste års rapport, men understregede, at det er problematisk, at den opmærksomhed og de ressourcer, landene afsætter hertil, ikke altid slår til. Rådet gentog, at det tempo, hvori det enkelte land bevæger sig i retning af EU, afhænger af landets evne til at opfylde alle forpligtelser og kriterier, der kræves af ethvert land, der ønsker at blive medlem af EU. I den forbindelse skal de henstillinger, der findes i Kommissionens beretning, samt Rådets årlige vurdering hjælpe landene til at koncentrere deres opmærksomhed i det følgende år om specifikke prioriterede områder.

Rådet understregede ligeledes den betydning, det tillægger respekten for demokratiske principper og menneskerettigheder, beskyttelse af mindretal og fuld gennemførelse af internationale forpligtelser, herunder fuldt samarbejde med ICTY, gennemførelsen af retlige reformer, udviklingen af vel fungerende og demokratisk ansvarlige myndigheder, fremskridt i retning af markedsøkonomier og fremme af regionalt samarbejde som skitseret i de enkelte landevurderinger, der er vitale for staternes evne til at fortsætte fremskridtene i retning af europæisk integration.

Rådet godkendte henstillingerne for de næste 12 måneder for hver SAP-landevurdering og opfordrede hvert enkelt land til hurtigt at gå videre med gennemførelsen.

® Albanien

Rådet understregede, at politisk stabilitet og fremskridt med hensyn til reformerne havde gjort det muligt at indlede forhandlinger med Albanien om en stabiliserings- og associeringsaftale. Videreførelsen og konsolideringen af et godt politisk klima og en bæredygtig reformpolitik forbliver en forudsætning for yderligere fremskridt hen imod EU. Der skal lægges vægt på effektiv gennemførelse af reformerne. I den forbindelse understregede Rådet også, at det er vigtigt, at Albanien træffer de nødvendige foranstaltninger for at opbygge de kapaciteter, der endnu ikke er på plads med hensyn til gennemførelsen af den fremtidige aftale. Domstolens midler og uafhængighed skal fortsat styrkes, hvilket også gælder for bekæmpelsen af korruption og organiseret kriminalitet, herunder menneske- og narkotikahandel. Reformene inden for politiet bør også prioriteres højt. Rådet

opfordrede Albanien til at fremskynde gennemførelsen af strukturreformer. Rådet roste Albanien for den konstruktive regionale rolle, landet spiller. Det understregede, at det er vigtigt at tilrettelægge og afholde kommende lokalvalg på en fri, retfærdig og velordnet måde. Rådet opfordrede de albanske myndigheder til at fordoble deres anstrengelser og således gøre det muligt for SAA-forhandlingerne at gøre fremskridt uden forsinkelser.

® Bosnien-Hercegovina

Rådet så med tilfredshed på de store fremskridt, der er opnået, og som førte til gennemførelse af køreplanens grundelementer og Kommissionens iværksættelse af feasibility-undersøgelsen. Rådet var fortsat betænkeligt ved statsinstitutionernes skrøbelighed og manglen på tilstrækkelig støtte fra de enheder, der er af vital betydning for, at Bosnien-Hercegovina kan nærme sig EU. Det understregede det ansvar, som den nuværende regering, der er den første, der er valgt for en fireårig periode, har for at omdanne Bosnien-Hercegovina til en selvstående stat. Rådet understregede også betydningen af at øge lokalt ejerskab. Det udtrykte sin fulde støtte til EU's særlige repræsentant Lord Ashdowns bestræbelser. Rådet opfordrede de bosnisk-hercegovinske myndigheder til at fordoble deres bestræbelser på fuldt ud at samarbejde med ICTY. På baggrund af de positive resultater, der hidtil er opnået i forbindelse med flygtninges og IDP'ers tilbagevenden, understregede det, at dette spørgsmål skal forblive en prioritet med vægt på bæredygtighed. Det opfordrede de bosnisk-hercegovinske myndigheder til resolut at indlede reformer med henblik på at nærme sig EU. Det mindede de bosnisk-hercegovinske myndigheder om, at det positive resultat af en feasibility-undersøgelse, der vil gøre det muligt at indlede forhandlinger om en SAA, afhænger af deres aktive forpligtelse og evne til at gennemføre kraftige reformer. Endelig udtrykte Rådet sin tillid til, at Bosnien-Hercegovina under sit formandskab for SEECF yderligere vil fremme regionalt samarbejde og initiativer.

® Kroatien

Rådet så med tilfredshed på de store fremskridt, som Kroatien har gjort i løbet af de senere år på forskellige områder. Det mindede om, at landets ansøgning om medlemskab af EU i øjeblikket er til behandling i Kommissionen. Rådet noterede sig imidlertid, at der fortsat er behov for reformer inden for nogle sektorer. Trods fremskridt med hensyn til den relevante lovgivning er retsvæsenet stadig et område, der er særlig problematisk. At opnå fuldt samarbejde med ICTY, herunder for så

vidt angår adgang til militærarkiverne, er fortsat af største betydning. Rådet forventer flere fremskridt med hensyn til gennemførelsen af den nyligt vedtagne medielovgivning og forfatningsloven om mindretal. Der kræves også fremskridt i forbindelse med flygtnings tilbagevenden, hvor der kun skete ganske lidt sidste år, navnlig med hensyn til integrationen af det serbiske mindretal.

® Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien

Rådet så med tilfredshed de fremskridt, der er gjort med hensyn til politisk stabilitet og gennemførelsen af Ohrid-rammeaftalen. Det mindede om, at fuldstændig og hurtig gennemførelse af denne aftale er den eneste måde, hvorpå Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien kan nærme sig EU. Det forventede, at alle politiske kræfter overholder den opnåede aftale og forener deres bestræbelser på i god tro at behandle den række af udestående alvorlige sociale, politiske og økonomiske spørgsmål, der fortsat står i vejen for landets udvikling. Rådet understregede sit ønske om et multi-etnisk og demokratisk Makedonien. Rådet så med tilfredshed på de indledende fremskridt og noterede sig et behov for at fremskynde tempoet for reformerne, herunder de administrative og økonomiske reformer og reformerne i sikkerhedssektoren. Myndighederne skal også optrappe bekæmpelsen af organiseret kriminalitet, korruption og overtrædelser af menneskerettighederne. Rådet opfordrede Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien til fuldt ud at opfylde de forpligtelser, der følger af interimsaftalen, og fortsat at opbygge den nødvendige kapacitet til at gennemføre stabiliserings- og associeringsaftalen.

® Serbien og Montenegro

Rådet noterede sig med tilfredshed vedtagelsen af forfatningschartret og gennemførelseslovgivningen, der gav mulighed for genopbygningen af staten og fremlæggelsen af handlingsplanen for det indre marked og samhandel, i forbindelse med hvilken Kommissionen vil arbejde energisk sammen med myndighederne for at løse nogle udestående problemer med henblik på hurtigt at iværksætte en feasibility-undersøgelse. Rådet gentog sin stærke støtte til statsunionen, der skal fungere fuldt ud, for at der kan ske yderligere tilnærmelse til EU og skabes stabilitet i regionen. Fremskridtene med hensyn til de nødvendige reformer har været langsommere end håbet, hvilket skyldes den lange debat om forfatningsmæssige spørgsmål, der har afledt opmærksomheden fra andre prioriterede områder. Rådet forventede, at myndighederne nu fremskynder reformtempoet og gennemførelsen.

Rådet så med tilfredshed på de seneste fremskridt, de serbiske myndigheder har gjort med hensyn til indsatsen over for organiserede kriminalitetsstrukturer efter drabet på premierminister Djindjic samt i forbindelse med reformen af Forsvarsministeriet. Samarbejdet med ICTY skal dog forbedres, navnlig for så vidt angår alle de tiltalte, der stadig er på fri fod, herunder kravet om fuld adgang til dokumenter og vidner. Dialogen på ekspertniveau, der tager sigte på at fremskynde tempoet for nødvendige reformer, skal også fortsættes.

Rådet understregede behovet for, at et multietnisk og demokratisk Kosovo kommer nærmere på EU inden for SAP i fuld overensstemmelse med FN's Sikkerhedsråds resolution 1244. Flygtnings varige tilbagevenden og integration samt økonomisk udvikling til fordel for hele befolkningen skal forblive højeste prioritet. Rådet udtrykte sin støtte til "standarder før status"-politikken og opfordrede de midlertidige institutioner til i højere grad at koncentrere sig om at opbygge de nødvendige kapaciteter til reformer og gennemførelse heraf inden for rammerne af de overførte beføjelser. Rådet mindede om, at det lægger vægt på en dialog mellem Beograd og Pristina om praktiske spørgsmål af fælles interesse.

TOPMØDET I THESSALONIKI MELLEM EU OG DET VESTLIGE BALKAN

UDKAST TIL ERKLÆRING

Stats- og regeringscheferne for Den Europæiske Unions medlemsstater og de tiltrædende lande og kandidatlandene samt for Albanien, Bosnien-Hercegovina, Kroatien, Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien og Serbien og Montenegro, der er potentielle kandidatlande, er i dag sammen med formanden for Europa-Kommissionen, under tilstedeværelse af Europa-Parlamentets formand, Rådets generalsekretær/højststående repræsentant, FN-generalsekretærens særlige repræsentant i Kosovo, den særlige koordinator for stabilitetspagten for Sydøsteuropa og den høje repræsentant for Bosnien-Hercegovina trådt sammen i Thessaloniki og er blevet enige om følgende:

1. Demokrati, retssamfund, respekt for menneskerettigheder og mindretalsrettigheder, solidaritet og markedsøkonomi er værdier, vi alle har til fælles, og vi er fuldt bevidst om, at disse værdier udgør selve grundlaget for Den Europæiske Union. Respekt for folkeretten, de internationale grænsers ukrænkelighed, fredelig konfliktløsning og regionalt samarbejde er principper af største betydning, som vi alle går ind for. Vi fordømmer kraftigt ekstremisme, terrorisme og vold, uanset om disse fænomener er etnisk, politisk eller kriminelt begrundet.
2. EU støtter utvetydigt det europæiske perspektiv for landene i det vestlige Balkan. Balkanlandenes fremtid ligger inden for Den Europæiske Union. Den igangværende udvidelse og undertegnelsen af Athen-traktaten i april 2003 inspirerer og tilskynder landene i det vestlige Balkan til at følge samme succesrige vej. Forberedelsen af integrationen i de europæiske strukturer og det endelige medlemskab af Den Europæiske Union gennem vedtagelsen af europæiske standarder er nu den store udfordring, der venter forude. Kroatiens ansøgning om EU-medlemskab behandles i øjeblikket i Kommissionen. Hvor hurtigt denne proces vil forløbe er op til disse lande selv.

Landene i regionen deler fuldt ud målsætningerne om økonomisk og politisk union og ser frem til at kunne tilslutte sig et EU, der står stærkere i forbindelse med forfølgelsen af sine væsentlige målsætninger og er mere til stede i verden.

3. Det Europæiske Råd godkendte i går "*Thessaloniki-dagsordenen for det vestlige Balkan: På vej mod europæisk integration*", som udgør et nyt vigtigt skridt i det privilegerede forhold mellem EU og det vestlige Balkan. Indholdet af denne dagsorden vil blive betragtet som vor fælles dagsorden, og vi forpligter os alle til at gennemføre den. Landene i regionen vil koncentrere deres bestræbelser om at følge de henstillinger, der henvises til i denne dagsorden.

4. Vi erkender, at stabiliserings- og associeringsprocessen (SAP) fortsat skal danne ramme om den europæiske kurs, som landene i det vestlige Balkan vil følge hele vejen hen imod deres fremtidige tiltrædelse. Tiltrædelsesprocessen og de udsigter, som tiltrædelsen giver, vil være et anker for reform i det vestlige Balkan, på samme måde som tiltrædelsesprocessen har været det i Central- og Østeuropa. Hvert enkelt lands fremskridt på vejen til EU vil afhænge af dets egne resultater med hensyn til opfyldelsen af Københavnskriterierne og de betingelser, der er fastsat for SAP og bekræftet i sluterklæringen fra topmødet i Zagreb i november 2000. Landene i det vestlige Balkan sætter stor pris på den årlige vurderingsmekanisme, der er baseret på Kommissionens rapporter, og de forpligter sig til at gennemføre dens henstillinger.

Landene i det vestlige Balkan udtrykker tilfredshed med EU's afgørelser om at styrke stabiliserings- og associeringspolitikken over for regionen og forbedre den med elementer fra erfaringerne med udvidelsen. De udtrykker især tilfredshed med indledningen af de europæiske partnerskaber samt afgørelserne om øget samarbejde inden for den politiske dialog og den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik, parlamentarisk samarbejde, støtte til institutionsopbygning og åbning af EF-programmer. De noterer sig de igangværende drøftelser om en forhøjelse af den finansielle EF-støtte til regionen via Cards-programmet, der er opført på budgettet.

5. Vi støtter den fuldstændige gennemførelse af FN's Sikkerhedsråds resolution 1244 om Kosovo og UNMIK's "standarder før status"-politik; vi går fortsat ind for Dayton/Paris-aftalerne, og vi tilskynder til fuld gennemførelse af Ohrid- og Beograd-aftalerne. EU og SAP-landene støtter fuldt ud Den Internationale Straffedomstol, idet de erindrer om relevante EU-afgørelser. Landene i det vestlige Balkan forpligter sig til et fuldt og utvetydigt samarbejde med Den Internationale Krigsforbryderdomstol vedrørende det Tidligere Jugoslavien. Dens arbejde med alle udstående spørgsmål, herunder overførslen af alle de resterende tiltalte til

Haag, skal kunne gennemføres uden forsinkelser. At øve retfærdighed i forbindelse med krigsforbrydelser er en retlig, politisk og moralsk nødvendighed, som vi alle støtter.

Flygtninges og internt fordrevnes varige tilbagevenden er af afgørende betydning for den etniske forsoning og et tegn på demokratisk modenhed og er fortsat højt placeret på prioritetsdagsordenen. Vi understreger den rolle, som uddannelse, kultur og ungdom spiller for at fremme tolerance, sikre etnisk og religiøs sameksistens og forme moderne demokratiske samfund.

Udspaltninger og opdelinger af etnisk art er uforenelige med det europæiske perspektiv, der bør virke som en katalysator for løsning af problemer i regionen.

Indledningen for nylig af EU's politimission i Bosnien-Hercegovina og Operation Concordia i Den Tidligere Jugoslaviske Republik Makedonien er håndgribelige beviser på EU's engagement i regionen.

Mens EU styrker sit engagement i Sydøsteuropa, især i forbindelse med politi- og sikkerhedsoperationer, er det nødvendigt fortsat at inddrage andre internationale aktører. Vi sætter alle stor pris på det nære samarbejde mellem EU og USA og NATO i regionen inden for rammerne af FN's resolutioner og på betydningen af andre internationale organisationer og finansielle institutioner, der arbejder i området. Vi tilskynder til nøje samordning af deres aktiviteter.

6. Organiseret kriminalitet og korruption er en reel hindring for demokratisk stabilitet, retssamfundet, økonomisk udvikling og civilsamfundets udvikling i regionen og betragtes med stor alvor af EU. Bekæmpelsen prioriteres derfor højt. SAP-landene forpligter sig til at fastlægge og gennemføre de foranstaltninger, der er fastsat i opfølgingsprocessen for London-konferencen i november 2002 og beskrevet i *Thessaloniki-dagsordenen*. Der vil blive lagt særlig vægt på bekæmpelse af menneskehandel. Landene i regionen forpligter sig også til at træffe konkrete foranstaltninger i overensstemmelse med *Thessaloniki-dagsordenen* og dokumenterne fra Ohrid-konferencen i maj 2003 for effektivt at bekæmpe ulovlig indvandring og forbedre grænsesikkerheden og forvaltningen af grænserne med henblik på at nå europæiske standarder.

7. Vi erkender den betydning, som befolkningerne i det vestlige Balkan tillægger udsigterne til, at EU's visumordning liberaliseres over for dem. Vi er klar over, at fremskridt afhænger af, at der gennemføres store reformer på områder som styrkelse af retssamfundet, bekæmpelse af organiseret kriminalitet, korrupsion og ulovlig migration og styrkelse af den administrative kapacitet med hensyn til grænsekontrol og dokumentssikkerhed. Landene i det vestlige Balkan udtrykker tilfredshed med Kommissionens planer om at afholde drøftelser som led i stabiliserings- og associeringsprocessen med hvert af dem om de krav, der stilles for konkret at komme videre med disse spørgsmål.

8. Økonomisk velstand er afgørende for stabilitet og demokrati i regionen på lang sigt. Dette kræver en målbevidst indsats og strukturelle reformer for at indføre fungerende markedsøkonomier og opnå en bæredygtig udvikling og sikre beskæftigelsen.

Vi erkender betydningen af, at der i regionen udvikles moderne netværker og infrastrukturer inden for energi, transport og telekommunikation, der er forenelige med de transeuropæiske net. Vi tilskynder til yderligere mobilisering af international støtte på disse områder, især gennem Den Europæiske Investeringsbank og andre internationale finansielle institutioner og privat investering.

SAP-landene udtrykker tilfredshed med EU's afgørelser om at overveje yderligere foranstaltninger til at forbedre handelsforbindelserne med dem og udvide det indre energimarked til at omfatte regionen som helhed samt om at etablere en regelmæssig økonomisk dialog med hvert land i regionen.

Eftersom små og mellemstore virksomheder er en vigtig kilde til job, innovation og velstand og er afgørende for konkurrenceprægede markedsøkonomiers funktion, forpligter SAP-landene sig hermed til at følge de politiske principper, der er nedfældet i det europæiske charter om små virksomheder, samt til at deltage i gennemførelsen heraf.

9. Vi gentager, at tilnærmelsen til EU skal ske sideløbende med udviklingen af det regionale samarbejde. Landene i det vestlige Balkan og i relevant omfang andre regionale deltagerlande forpligter sig til at fremme konkrete mål og initiativer efter de retningslinjer, der er beskrevet i

Thessaloniki-dagsordenen, på områderne regional frihandel, visumfri bevægelighed inden for regionen, aflevering af håndvåben, oprettelse af regionale markeder for elektricitet og gas, udvikling af infrastrukturer for transport, energi og telekommunikation samt miljø og vandforvaltning, forskning, teknologi og udvikling, grænseoverskridende samarbejde og samarbejde mellem parlamenterne.

Vi bekræfter på ny vor støtte til stabilitetspagten for Sydøsteuropa i dens rolle som supplement til stabiliserings- og associeringsprocessen og ved at gennemføre de aftalte hovedmålsætninger. Vi opfordrer til, at den især fokuserer på de opgaver, der foreslås i *Thessaloniki-dagsordenen*. Vi støtter initiativer til regionalt samarbejde såsom den sydøsteuropæiske samarbejdsproces (SEECp), Det Adriatisk-Joniske Initiativ og Det Centraleuropæiske Initiativ. Vi tilskynder til yderligere samarbejde mellem Europa-Kommissionen, stabilitetspagten og SEECp, som er ved at blive regionens stemme.

10. Siden vort møde i Zagreb i november 2000 er der gjort betydelige fremskridt i retning af stabilitet, demokrati og økonomisk opsving i alle landene i det vestlige Balkan og med hensyn til regionalt samarbejde og godt naboskab mellem dem til fordel for disse landes befolkninger og for Europa som helhed. Alle landene i regionen har også gjort gode fremskridt på vejen mod EU. En sammenligning med situationen for tre år siden viser, hvor langt man er kommet. Samtidig er landene i det vestlige Balkan klar over, at der er meget og hårdt arbejde foran dem, og de forpligter sig til at øge reformtempoet. Den Europæiske Union støtter fuldt ud deres bestræbelser.

Vi er blevet enige om at holde regelmæssige møder på vort niveau inden for rammerne af et EU-Vestbalkan-forum for at drøfte spørgsmål af fælles interesse, gennemgå fremskridtene i landene i regionen på deres vej mod Europa og udveksle synspunkter om den vigtigste udvikling inden for EU. Der vil efter behov blive holdt årlige møder mellem udenrigsministrene og ministrene med ansvar for retlige og indre anliggender. De tiltrædende lande og kandidatlandene vil blive inddraget fuldt ud. Vi udtrykker tilfredshed med, at det kommende italienske EU-formandskab vil tilrettelægge de første møder af denne art inden årets udgang. Andre ministre kan også mødes efter behov.

Thessaloniki, den 21. juni 2003